

V. De procedure voor verificatie door de V.I. van de toekenning van de vermindering of vrijstelling van de persoonlijke bijdrage voor verzekerden die als gerechtigde zijn ingeschreven in de hoedanigheid van resident.

In deze omzendbrief wordt de procedure beschreven voor het jaarlijks nazicht door de verzekeringsinstellingen (V.I.) van de juistheid van de bepaling van de persoonlijke bijdrage voor de verzekerden die zijn ingeschreven in de hoedanigheid beschreven in artikel 32, eerste lid, 15° van de gecoördineerde wet, “de personen die zijn ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen” (verder aangeduid als “resident”) en die een volledige of gedeeltelijke vrijstelling genieten van de persoonlijke bijdrage die deze gerechtigden dienen te betalen in uitvoering van artikel 134 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996.

De omzendbrief kadert binnen de vastgestelde regels van artikel 134 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 en stelt de concrete uitvoeringsmodaliteiten vast voor deze verificatie die door de V.I. moet worden uitgevoerd.

1. De procedure

De verificatie van de toegekende vermindering of vrijstelling van de verplichte persoonlijke bijdrage als resident gebeurt door de V.I. waarbij de gerechtigde is aangesloten op 1 juli jaar X.

Ze bestaat uit een nazicht van de gevraagde bijdrage op basis van:

- een toetsing van in eerste instantie de verzekerbaarheidssituatie van alle gerechtigden met de hoedanigheid resident
- een inkomensonderzoek van een restgroep waarvoor de V.I. niet met zekerheid kan concluderen dat de huidige vrijstelling of vermindering van bijdrage op dat ogenblik nog terecht wordt toegekend.

De verificatie bestaat dus uit de volgende verschillende fases:

- samenstellen van de populatie van residenten waarvoor een verificatie van hun bijdrageniveau nodig is
- fase 1 van de eigenlijke verificatie: Een check van de verzekerbaarheidstoestand
- fase 2 van de eigenlijke verificatie: Een nieuw inkomensonderzoek (VOE + bewijsstukken).

Elk van deze fases wordt hierna verder uitgewerkt.

1) Samenstellen van de populatie van residenten waarvoor een verificatie van hun bijdrageniveau nodig is

De gerechtigden wiens bijdrageniveau wordt geverifieerd door middel van de procedure die in deze omzendbrief wordt beschreven, zijn de gerechtigden die gedurende 1 jaar, ononderbroken in de hoedanigheid van resident zijn ingeschreven en die gedurende dat volledige jaar dezelfde bijdrage betalen en geen inkomensonderzoek hebben ondergaan gedurende datzelfde jaar om hun bijdragecategorie te bepalen.

Met 1 jaar wordt 12 opeenvolgende kalendermaanden bedoeld. De periode van 1 jaar wordt ononderbroken vanaf het ogenblik dat de gerechtigde minimaal 1 dag de hoedanigheid van ingeschrevene in het Rijksregister niet meer bezit. Ook het feit dat betrokkene minstens 1 dag tijdens het voormelde jaar geen gerechtigde was, maar mogelijk rechten had op geneeskundige verzorging als persoon ten laste, wordt beschouwd als een onderbreking van de periode. Ook het feit dat het bijdrageniveau dat de gerechtigde resident moet betalen wijzigde, geldt als een onderbreking van het jaar. De verzekerde voor wie in de loop van het jaar een wijziging van de hoogte van de bijdrage werd toegepast, is per definitie al gecontacteerd (in functie van een verlaging of verhoging).¹

De aanvang van het voormelde jaar is de eerste dag waarop de inschrijving als resident uitwerking heeft. Indien het niet de eerste verificatie is, telt de dag dat het vorige heronderzoek werd opgestart als eerste dag van het jaar (op 01.04 van het voorgaande jaar, aangezien dit betekent dat een jaarlijkse evaluatie in het 2^e kwartaal een logisch gevolg is als er geen onderbreking is tussen twee evaluaties).

Daarnaast kijkt het ziekenfonds ook na welke bijdrage de gerechtigde gedurende het afgelopen jaar betaalde (het jaar zijn de 12 kalendermaanden voor de verificatie in april). Indien dit de hoogste bijdrage was, valt een verdere verificatie niet in het kader van deze omzendbrief.

In deze omzendbrief wordt de procedure beschreven voor de verificatie van de toekenning van de vermindering of vrijstelling van bijdrage. Gerechtigden die de hoogste bijdrage betalen, vallen buiten de verificatieprocedure bedoeld in deze omzendbrief.

Voor de gerechtigden met (gedeeltelijke) vrijstelling die gedurende 1 jaar ononderbroken in de hoedanigheid van resident zijn ingeschreven en die gedurende dat volledige jaar dezelfde bijdrage betalen, start het ziekenfonds/de V.I. de eigenlijke verificatie.

De onderbreking van het jaar kan dus te wijten zijn aan een verandering van hoedanigheid of een verandering van bijdragecategorie binnen de hoedanigheid van resident. Daarnaast kan het jaar ook onderbroken worden door een inkomensonderzoek voor de bepaling van de bijdragecategorie in de hoedanigheid van resident dat voordien al plaatsvond; ook als dit inkomensonderzoek leidt tot het betalen van dezelfde bijdragecategorie als voordien.

2) Fase 1 van de verificatie - Een check van de verzekeraarstoestand

Tijdens deze fase wordt de verzekeraarstoestand van de gerechtigde nagegaan.

Hierbij gaat het ziekenfonds na of de gerechtigde geniet van een recht op de verhoogde tegemoetkoming (VT). Indien de gerechtigde een recht heeft op de VT neemt de verificatie een einde. De vrijstelling van bijdrage blijft behouden (art. 134, voorlaatste lid, van het voormelde K.B. van 03.07.1996). Indien uit de verificatie blijkt dat de gerechtigde slechts een vermindering van bijdrage had, maar toch een recht op VT, moet de bijdragesituatie retroactief worden aangepast voor de periode waarin hij in de hoedanigheid van resident recht had op de VT.

1. Ook een inkomensonderzoek dat leidt tot het betalen van dezelfde bijdragecategorie als voordien wordt beschouwd als een onderbreking van de periode van 1 jaar.

Het ziekenfonds heeft 1 maand voor fase 1, namelijk de maand april. In april dienen de ziekenfondsen binnen de populatie van gerechtigden waarvoor de toegekende vermindering of vrijstelling van de verplichte persoonlijke bijdrage wordt geverifieerd, na te gaan welke gerechtigden een recht hebben op de VT en welke niet. Daarnaast sturen ze naar de gerechtigden waarvoor een nieuw inkomstenonderzoek moet worden georganiseerd de uitnodiging om een verklaring op erewoord in te vullen en de bewijsstukken te leveren.

Vanaf de integratie van de gedetineerden in de verzekering voor geneeskundige verzorging op 1 januari 2023 worden de gedetineerden en geïnterneerden die ingeschreven zijn als gerechtigde resident ook opgenomen in de verificatie. De uitsluiting voorzien voor geïnterneerden geplaatst in een zorginstelling wordt hiermee beëindigd in 2023.

Indien er geen recht is op de VT moet het ziekenfonds, ten tweede, ook nagaan of de gerechtigde in de loop van de 12 maanden voor de verificatie niet in het genot is van een leefloon of daaraan gelijkwaardige steun van het OCMW. Indien de gerechtigde daar gedurende 1 dag in de loop van deze periode recht op had, mag hij deze vrijstelling of vermindering van bijdrage behouden en mag het ziekenfonds de verificatieprocedure stopzetten. Hetzelfde geldt voor een recht op de Inkomensgarantie voor ouderen.

Naast de verzekerbaarheidstoestand neemt de VI ook een leeftijdscriterium mee in deze fase. De inkomsten van de gerechtigden in de hoedanigheid van resident met een leeftijd tot en met 18 jaar hoeven niet te worden geverifieerd.

Tabel 1 geeft een overzicht van de criteria die leiden tot de uitsluiting van de gerechtigde resident met vrijstelling of vermindering van bijdrage aan de verificatie.

Tabel 1: Uitsluitingscriteria
Minder dan 12 kalendermaanden vrijstelling of vermindering van bijdrage
Recht op VT op 1 juli X
Recht op leefloon (minimum 1 dag in voorbije 12 maanden)
Recht op IGO (minimum 1 dag in de voorbije 12 maanden)
Inkomensonderzoek dat vrijstelling of vermindering bevestigt door ziekenfonds gedurende de voorbije 12 maanden
≤ 18 jaar op 1 juli X
Minder dan 12 maanden of een onderbreking in de inschrijving als gerechtigde resident gedurende de voorbije 12 maanden

De ziekenfondsen sturen tussen 1 april en 30 juni een uitnodiging om een verklaring op erewoord in te vullen en de bewijsstukken te leveren naar de verzekerden die niet konden worden uitgesloten.

De verzekerden die actief zullen moeten deelnemen aan fase 2 van de verificatie worden dus door hun ziekenfonds geïnformeerd over het feit dat ze een nieuw inkomensonderzoek moeten ondergaan alsook over de gevolgen voor hun bijdrageplicht indien ze geen gevolg geven aan deze uitnodiging.

3. Fase 2 van de verificatie – Een nieuw inkomensonderzoek (VOE + bewijsstukken)

Voor de gerechtigden met een vermindering of vrijstelling van bijdrage zonder een recht op de VT uit de populatie van residenten waarvoor een verificatie van hun bijdrageniveau nodig is, start het ziekenfonds de 2de fase van de verificatie in de periode mei-juni.

Deze 2de fase bestaat uit een nieuw inkomstenonderzoek.

Dit inkomstenonderzoek is vergelijkbaar met het inkomstenonderzoek bij de inschrijving als gerechtigde in de hoedanigheid van resident.

De gerechtigde wordt in het tweede kwartaal van jaar X gecontacteerd. Hij komt langs in dat kwartaal en verklaart dezelfde inkomsten aan de hand van dezelfde verklaring als bij de inschrijving van een gerechtigde in de hoedanigheid van resident (namelijk de verklaring opgenomen in bijlage 2 van het K.B. van 15.01.2014 inzake de verhoogde verzekeringstegemoetkoming).

Daartoe dient de verzekerde een verklaring op erewoord betreffende de inkomsten van zijn gezin in te vullen en samen met bewijsstukken betreffende zijn inkomsten (aanslagbiljet, rekeninguittreksels, ...) over te maken aan zijn ziekenfonds. Het ziekenfonds vraagt bij de verklaring op eer de stukken op en voert de controles uit, die voorzien zijn bij de verklaring op eer in het kader van de verhoogde tegemoetkoming, en die worden beschreven in Hoofdstuk IV, afdeling VI van het koninklijk besluit van 15 januari 2014 betreffende de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, bedoeld in artikel 37, § 19, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

De gevolgen van het nieuwe inkomstenonderzoek of het gebrek van een nieuw inkomstenonderzoek hebben een impact op de bijdragen die de gerechtigde resident zal moeten betalen vanaf het derde kwartaal van het jaar van de verificatie. In deel 2 "Gevolgen van een wijziging van het bijdrageniveau naar aanleiding van het heronderzoek" en deel 3 "Gevolgen indien de gerechtigde geen nieuw inkomstenonderzoek toelaat" wordt verder ingegaan op de verschillende mogelijke scenario's.

2. Gevolgen van een wijziging van het bijdrageniveau naar aanleiding van het heronderzoek.

1) Indien bijdrage ongewijzigd blijft

Alles blijft hetzelfde.

2) Indien lagere bijdrage naar aanleiding van verificatie

De lagere bijdrage is van toepassing vanaf:

- 1 april, indien vastgesteld wordt dat het inkomen van T2 lager is dan het eerder gekend grensbedrag
- mocht naar aanleiding van de verificatie blijken dat er reeds voor T2 X lagere inkomsten zijn, dan gebruikt de V.I. de eerste dag van het kwartaal van het inkomensonderzoek
- de dag waarop de situatie of het recht waarop de vrijstelling van bijdrage gebaseerd is zich voordeed, onafhankelijk van het kwartaal waarin de verificatie werd uitgevoerd.

3) Indien hogere bijdrage naar aanleiding van verificatie

De hogere bijdrage is van toepassing vanaf de 1^e dag van het kwartaal volgend op heronderzoek of vanaf de dag van het verlies van het recht dat aan de oorsprong lag van de vrijstelling van bijdrage (vb. VT). Bijvoorbeeld: Indien de gerechtigde een vrijstelling van bijdrage genoot, maar toch geen recht op VT, moet de bijdragesituatie retroactief worden aangepast tot aan de datum dat hij/zij het recht op de VT verloor.

3. Gevolgen indien de gerechtigde geen nieuw inkomensonderzoek toelaat

Als de verzekerden niet reageren op de uitnodiging van hun ziekenfonds om een nieuw inkomensonderzoek te ondergaan, is vanaf 1 juli van het verificatiejaar de hoogste bijdrage op hen van toepassing.

De hoogste bijdragecategorie is voor hen van toepassing.

De bijdrage dient te worden betaald tegen het einde van het rechtsjaar (31 december X+3).

4. Belangrijke opmerkingen

Indien de gerechtigde resident een nieuw inkomensonderzoek wil afleggen buiten de procedure die wordt uitgewerkt binnen deze omzendbrief omdat hij/zij denkt dat het gezinsinkomen is gedaald, moet het ziekenfonds dit toelaten.

De gerechtigde resident is ertoe gehouden binnen de dertig dagen zijn ziekenfonds op de hoogte te brengen van elke wijziging die een verhoging van de inkomens tot gevolg heeft. (art. 134, 7de lid, van het voormelde K.B. van 03.07.1996)

Het ziekenfonds dient rekening te houden met elke wijziging in de samenstelling van het gezin van de gerechtigde resident. Als de gezinssamenstelling wijzigt, is een heronderzoek nodig.

Indien de gerechtigde deel uit maakte van de populatie beoogd door de verificatie uit deze omzendbrief en muteerde in de loop van het jaar van de verificatie (op 01.07 of 01.10) dan vervalt voor deze verzekerde de verplichting de inkomsten te verifiëren.

5. Inwerkingtreding

Deze omzendbrief is van toepassing op de verificatie van de vrijstelling of vermindering van persoonlijke bijdrage te betalen als gerechtigde resident vanaf 2024.

Omzendbrief V.I. nr. 2024/102 – 2290/12 van 5 april 2024.